

Umbre vechi pe ecrane noi

de [Dorin Luca](#)

La 36 de ani de la căderea regimului comunist, România se confruntă cu o formă de propagandă prototalitară care captează atenția tinerilor.

Potrivit unei analize recente a Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc (IICCMER), realizată de Didona Goanță, consultantă în comunicare strategică, doar 200 de postări de pe *TikTok* care promovează idei comuniste sau nostalgii pentru regimul totalitar comunist au strâns în jur de 130 de milioane de vizualizări.

Analiza IICCMER, dată publicității cu ocazia celei de-a XIV-a ediții a Conferinței naționale *Comunismul românesc*, relevă o amenințare gravă la adresa societății, în special a tinerilor, publicul prevalent de pe rețeaua socială *TikTok*.

Studiul vine în contextul în care un sondaj din luna iulie, realizat la comanda IICCMER, arată că 55,8% dintre români consideră că regimul comunist a însemnat un lucru bun pentru România, 62,2% sunt de părere că Ceaușescu a fost un lider bun și 48,4% cred că în comunism se trăia mai bine.

Expunerea de care vorbește analiza – 130 de milioane de vizualizări din doar 200 de postări pe *TikTok* cu propagandă prototalitară, idei extremiste și nostalgii comuniste – este *doar vârful icebergului într-un fenomen sistematic, coordonat și pus în aplicare prin ferme de troli și boți*, explică Didona Goanță, citată de *G4Media*.

Potrivit studiului, există două tipologii principale de pagini care promovează nostalgii comuniste pe *TikTok*. Pe de o parte sunt paginile mai vechi, create în jurul anului 2017. Acestea postau inițial conținut cu impact emoțional, precum poze cu animale sau scene sentimentale, cu scopul de a aduna urmăritori și de a construi o comunitate care să câștige încrederea utilizatorilor.

Odată ce comunitatea era formată și încrederea câștigată, conținutul paginilor s-a orientat spre propagandă ideologică, cu mesaj subtil, dar persistent. Detaliem și în paginile *Observatorului militar* această strategie de pe *Facebook*, folosită în contextul alegerilor, în care pagini aparent inofensive erau reorientate spre propagandă politică și extremistă.

„Aici este o restanță. Să spunem foarte clar, asta este doar o parte a unui mecanism de dezinformare care atacă fundamentul democrației și al statului de drept din România. Și statul român nu are un răspuns adecvat în acest moment. Nici în ceea ce privește detectarea

campaniilor și a narativelor – aici vorbim de tehnologie, pentru că evident că nu-ți ajung oamenii ca să faci față la aceste campanii – și, de asemenea, nu are nicio strategie foarte bine definită pentru modul în care să adreseze conținutul acestor campanii. Pentru că sunt lucruri evidente: da, comunismul a fost un regim criminal, fără discuție, da. Noi trebuie tot timpul să aducem aminte asta și să venim cu oameni credibili care să spună asta.,,

Nicușor Dan
Președintele României, într-o intervenție pentru presă

Cea de-a doua tipologie implică paginile de troli și boți, despre care studiul spune că au fost activate după 2021. Acestea au început direct cu mesaje propagandistice procomuniste. În 2022, activitatea lor a început să crească, cu un apogeu în perioada alegerilor prezidențiale de anul trecut.

Creșterea, afirmă studiul, poate fi asociată unei strategii coordonate, care se folosește de evenimentele politice din societate pentru a-și maximiza impactul. Acum, aceste pagini generează în medie una sau două postări pe zi, cu scopul de a-și menține constantă prezența și vizibilitatea continuă a propagandei.

Tacticile de manipulare sunt variate și ingenioase, arată analiza. Unele mesaje sunt prezentate cu un ton aparent neutru, invitând publicul să tragă singur concluziile. Această tactică reduce rezistența la mesaj, creând impresia că utilizatorul/spectatorul are libertatea de a-și forma propria opinie.

În realitate, conținutul vizual și mesajele ghidează percepțiile utilizatorului într-un mod subtil, neutralitatea devenind un mod eficient de persuasiune.

O altă tactică folosește elemente vizuale și sonore moderne, adaptate tinerilor. Astfel, totalitarismul comunist este prezentat ca fiind ceva *cool*, parte din cultura pop. *Am observat fotografii [alb-negru] transformate în fotografii color, am observat că s-a mers foarte mult pe stilizarea imaginilor video, pentru că una e să-i transmiți unui adolescent un video de o claritate bună și alta e să-l ademenești cu acei clasici purici de pe vremea televiziunilor din anii '80. Se vede că s-au lucrat acele imagini.*

Apoi am mai observat o muzică ritmată care să dea impresia că este ceva cool, ceva modern și foarte apropiat de stilul de viață pe care [tinerii] îl au în prezent, a explicat Didona Goanță pentru Euronews.

Printre cele mai frecvente narrative promovate se numără: glorificarea figurii lui Nicolae Ceaușescu, prezentat ca lider patriot și conducător autentic; prezentarea realizărilor regimului

comunist; promovarea ideii de independență și suveranitate națională; teze idealizate conform cărora Ceaușescu ar fi avut planuri de viitor, dar ar fi fost împiedicat prin executare.

Au fost foarte multe campanii care au mers foarte mult pe zona asta de a prezenta realizările regimului comunist: autostrăzi, uzine, fabrici. Se merge pe ideea de stat suveran și independent, dar doar în perioada regimului comunist.

Am mai observat că se face o corelare între faptul că Ceaușescu a achitat datoriile externe ale României și unde am ajuns noi acum fără Ceaușescu. Și ultima, care are mai puține postări, dar ea există: se merge foarte mult pe ideea unor planuri fantasmagorice.

Să vă dau un exemplu: faptul că România avea cea mai mare armată din Europa în timpul regimului comunist și că Ceaușescu urmărea să o dezvolte în cea mai mare armată a planetei și acesta ar fi fost motivul pentru care a fost executat, a detaliat Goanță într-o emisiune la postul Euronews.

Potrivit autoarei, în România există aproximativ nouă milioane de conturi de TikTok, iar 90% dintre românii care au conturi pe platformă sunt tineri între 13 și 35 de ani.

Fenomenul nostalgiilor prototalitare în mediul online reprezintă o amenințare reală, avem nevoie de o reacție rapidă și coordonată pentru a contracara dezinformarea și manipularea în rândul tinerilor.

Este urgent ca autoritățile, instituțiile și societatea civilă să ia măsuri. Monitorizarea, demantelarea rețelelor de trol și boți, precum și campanii strategice de combatere a dezinformării trebuie să devină prioritate națională. Răspândirea acestor mesaje trebuie oprită înainte ca efectele să devină ireversibile, iar valorile democratice să fie înlocuite cu ideologii totalitare.

Societatea românească trebuie să conștientizeze pericolul și să acționeze cu fermitate pentru a proteja identitatea, istoria și viitorul generației sale. Nu mai putem amâna, transmite Daniel Șandru, președintele executiv al IICCMER.

Apel public al IICCMER

Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc (IICCMER) face un apel public la președintele Nicușor Dan și premierul Ilie Bolojan pentru luarea de măsuri în vederea contracarării fenomenului nostalgiei prototalitare.

În apelul publicat de G4Media, IICCMER avertizează că fenomenul nostalgiei comuniste capătă proporții din ce în ce mai îngrijorătoare. Crimele regimului comunist, represiunea, foametea și

suferința sunt banalizate, înlocuite de campanii de rescriere a istoriei, de albire a trecutului totalitar și de manifestări de propagandă subtilă, dar sistematică.

Asistăm pasivi la un asalt furibund, coordonat sistematic, menit să rescrie și să distorsioneze realitatea istorică a trecutului recent. În aceste condiții, ne aflăm în fața unui pericol existențial pentru memoria și identitatea societății românești, transmite IICCMER.

În apel, Institutul cere ca președintele Nicușor Dan și prim-ministrul Ilie Bolojan să arate *fermitate decizională* și să utilizeze toate instrumentele democratice și instituționale pentru a contracara acest fenomen nociv, avertizând că e un pericol real pentru memoria colectivă, identitatea națională și valorile democratice.

Avem, mai mult ca oricând, o datorie față de viitorul tinerilor acestei țări, cât și față de trecutul părinților și bunicilor noștri care, acum aproape 36 de ani, au strigat cu disperare și curaj „Libertate!”. Libertatea și democrația sunt valori sacre, inalienabile, pe care nu avem dreptul să le negociem și a căror devalorizare nu putem să o permitem, se arată în apelul lansat de IICCMER, publicat de G4Media.